

РЕШЕНИЕ

№ 4485

гр. София, 05.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XIX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Катя Аспарухова

**ЧЛЕНОВЕ: Мария Ситнилска
Елка Атанасова**

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3611** по описа за **2023** година докладвано от съдия Катя Аспарухова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по касационна жалба от П. В. П. от [населено място] и от Ю. Е. П. от [населено място] срещу РЕШЕНИЕ №3920 от 02.03.2022г. постановено по гр.дело №20221110137420/22г., с което е отхвърлена жалбата на П. срещу РЕШЕНИЕ №9847/43 от 23.06.2022г. на ОСЗ“З.“, с което е отказано да се възстанови на наследниците на Вучко Г. М. правото на собственост за нива от 2245кв.м., IVк., находяща се в строителните граници на кв.Дървеница, местност „Прогоно“ имот пл.№2637 л.№9 от КП от 1939г..

Твърди се, че решението е неправилно, незаконосъобразно, необосновано и постановено в противоречие на материалното право, както и в нарушение на съдопроизводствените правила. Визира се, че не са съобразени влезлите в сила и относими за имота съдебни актове - решение от 22.12.1998г по гр.дело №9797/1996г. и решение от 04.12.2007г. по адм.дело №2331/2006г. на СГС. Твърди се, че СРС не се е съобразил със СПН на тези съдебни актове. В противорес на същата е допуснал и СТЕ, изготвена от вещо лице с отнет лиценз /данни изнесени допълнително в уточнение към касационната жалба/. Допълва се, че неправилно СРС е изградил своите изводи въз основа на СТЕ, която е своевременно оспорена. Конкретно се подчертава, че с решението от 22.12.1998г. по гр.дело №9797/1996г. на СРС се признава на основание чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ на наследниците на Вучко Г. М. по отношение на ответника /ОСЗ „З.“/ правото да им се възстанови собствеността върху

ПИ с пл.№2637 с площ от 2 210кв.м.. С това съдебно решение не е съобразено РЕШЕНИЕ №9847/43 от 23.06.2022г. на ОСЗ“З.“, с което е отказано да се възстанови на наследниците на Вучко Г. М. правото на собственост върху този имот. Цитират се част от мотивите на решението на съда, че същият само признава дали наследниците имат право на възстановяване, а административният орган осъществява самото възстановяване вкл. в реални граници. Твърди се, че ответникът постановява противоречиви актове. Първоначално се съобразява със посоченото съдебно решение, а впоследствие издава удостоверение №66 от 06.02.1998г., за това, че имота не е заявен в срок. Твърди се, че СРС не се е съобразил с удостоверение в Удостоверение изх.№94-3-1/05 от 17.02.2006г., че имотът не е отчужден за държавни или общински нужди и може да бъде възстановен. Визира се, че също не е съобразена Заповед №РД-64-04 от 17.02.2006г. на Кмета на р-н „Студентски“, че има незастроена площ от 1678кв.м., част от имота, което е оспорено, тъй като наследниците не са били доволни от определената като свободна площ, по който спор има решение по дело №02331/2006г. на СГС, АО. С оглед изложеното се твърди, че СРС е следвало да обяви за нищожно обжалваното решение на ОСЗ. В допълнение с допълнителна молба към касационната жалбата отново се излага довода, че СРС неправилно се е позовал на СТЕ, изготвена от вещо лице инж.Л. Г. с обезсилен на 31.05.2019г. от КНОБ /отнет с решение №2,1.1015.2.1.2804 от Протокол №128 от 31.05.2019г. на УС на КНОБ/ сертификат за независим ценител. Твърди се, че тези обстоятелства са били доведени до знанието на състава, който въпреки изложеното е приел в с.з. на 06.10.22г. заключението. Допълва се, че вещото лице не е уведомило Комисията по чл.401, ал.1 от ЗСВ за посоченото обстоятелство, поради което присъства в списъка за вещи лица-ДВ бр.6 от 20.01.2023г.. В становището на касаторите от 12.06.2023г. е приложена и съдебна практика на други касационни състави в смисъл, че възстановяването на правото на собственост в границите на урбанизираните територии от ОСЗГ е предпоставено от издаването на заповед от Кмета на Общината по чл.11, ал.4 от ППЗСПЗЗ относно застроената част от имота като ОСЗГ действа при условията на обвързана компетентност. Също, че е недопустимо в хода на съдебното производство да се оборва съдържанието на влязлата в сила заповед по чл.11, ал.4 от ППЗСПЗЗ. Подчертава се, че подобно решение има, което не е съобразено от СРС и този въпрос не подлежи на пререшаване.

В съдебно заседание жалбоподателите лично поддържат жалбите си. Представят писмени бележки.

Ответната страна чрез процесуалния си представител адв.Й. –оспорва жалбата и моли да се отхвърли. Излага тезата, че собствеността върху имота не е доказана от една страна, а от друга имотът е бил отчужден като не е включен в ТКЗС, поради което не е приложим ЗСПЗЗ. Не претендира разности. Следва да се има предвид, че по жалбата изрично становище за страната е било изразено и в молба от 26.05.2023г. /л.289/ от адв.П.. В това становище се изразява позицията, че правилно е кредитирано заключението на вещото лице- то е включено в списъка и е отговорило на въпроси от своята компетентност. Също по въпроса дали стойността на имот 126 е била заплатена на наследодадетеля- се прави довода, че обосновано вещото лице е дало отговор, включително и защото същият се базира на писмо изх.№ОА2307742 от 27.05.2022г. от Областната администрация, че имотът е отчужден за нуждите на войната с Царски указ, като е бил заплатен от МНО на Вучко М.. Подчертава се, че се касае за официален документ, който следва да бъде съобразен. Твърди се, че спорният въпрос

е дали имотът е отчужден с Указ №29 от 04.01.1944г. от Регентите Допълва се, че отчуждителният ефект е настъпил със завземането на имота от администрацията, дори да не са настъпили изцяло условията в закона- като в тази връзка има позоваване на практика на ВКС –решения от 1929,1934 и т.н. години., както и решение №601 от 29.09.2010г. по гр.дело №504/2009г. на ВКС I.o., решение №181 от 14.09.2011г.по гр.дело №261/2010г. ВКС I.o. Прави се извода, че е настъпило отчуждаването по ЗОНИДОП, дори и да не е спазена процедурата по закона. Подчертава се, че липсват доказателства, че изобщо имотът е внесен в ТКЗС, поради което се моли жалбата като неоснователна да се отхвърли.

Представителят на СГС предлага да се уважи касационната жалба.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ ВЪЗ ОСНОВА НА ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ДЕЛОТО, НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

Жалбите са допустими, поради което следва да се разгледат по съществото им.

С оспореното решение СРС е отхвърлил жалбата на П. В. П. срещу решение №9847/41 от 23.06.2022г.на ОСЗ „З.“ за възстановяване правото на собственост на земи в стари реални граници в землището на кв.Дървеница. Прието е, че жалбата е неоснователна, съответно решението на ОСЗ“З.“да откаже да се възстанови правото на собственост във възстановими стари реални граници на наследниците на Вучко М. за имот пл.№2637 по плана от 1939г. с блок о 2, 245дка –е законосъобразно, тъй като имотът е отчужден по силата на Царски указ №29 от 10.12.1943г..

Следва да се има предвид, че се правят 2 групи възражения: за порочността на решението на СРС относно това, че има несъобразяване с влезли в сила съдебни решения, както и на второ място касателно компетентността на вещото лице, изготвило СЕ, на която по същество почиват мотивите на оспореното решение.

В обжалваното решение СРС е приел, че решение №9847/41 от 23.06.2022г. на ОСЗ "З." да се откаже да се възстанови правото на собственост във възстановими стари реални граници на наследниците на Вучко М. за имот пл.№2637 по плана от 1939г. с блок о 2, 245дка –е законосъобразно.

Мотивите в акта , че имотът е отчужден с Царски Указ №29 от 10.12.1943г. са споделени. Визирано е, че решение от 22.12.1998г. по гр.дело №9797/1996г. на СРС, на което се позовава страната- е по предявен иск по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ. СРС се е позовал на мотивите на решението, че СРС не е изследвал статута на по-късен момент от начина на придобиването му и най-вече дали е бил отчужден или не. Визирано е, че СРС в решението е посочил, че не следва да се произнася по въпроса дали следва собствеността да се възстанови в стари реални граници или не. СРС е зачел посоченото решение, доколкото с него се признава правото на възстановяване на собствеността на имота на наследниците и се е позовал на ТР №2 от 25.06.1996г. по гр.дело №2/96г на ОСГК, че самото възстановяване и начина на възстановяване, е от ОСЗ.

В решението на СРС се коментира и второ решение, на което се позовава оспорващата - решение от 04.12.2007г. по адм.дело №2331/2006г. на СГС. Посочено е, че със същото е отхвърлена жалбата на З. Я., И. В., Б. В., Й. Я., Г. Г. и И. В. срещу Заповед РД-64-04 от 17.02.2006г. на Кмета на р-н „Студентски“, с която на основание чл.11, ал.4 о ППЗСПЗЗ е одобрено решение №6 по протокол №1 от 07.02.2006г. на СО за частта от бившия имот 2637 от 567квм., която е застроена. СРС е посочил, че това решение има значение при отказ да се възстанови имота, поради извършено

мероприятие. Подчертано е, че процесният отказ е, поради извършено отчуждение, а не поради мероприятие. За отчуждителното мероприятие СРС се позовава на оспорената от страната СТЕ вкл. и че имотът е платен на наследодателя Вучко М.. СРС се позовава на коментирания от вещото лице Указ №29 и на писмо изх.№ОА 23 -7742 от 27.05.22г..Развил е и собствени мотиви, че дори фактически имота да е завзет, без да е платено обезщетение – има настъпило отчуждение. Позовава се на съдебна практика.

С оглед изложеното е постановено обжалваното решение.

КАСАЦИОННИЯТ СЪСТАВ НАМИРА СЛЕДНОТО:

Във връзка с приетото заключение на СТЕ , изготвено от вещо лице инж.Л. Г.. Ирелеватно е твърдението на касаторите, че вещото лице има отнет лиценз за независим оценител с решение №2,1.1015.2.1.2004 от Протокол №128 от 31.05.2019г. на УС на КНОБ, тъй като това е допълнителна квалификация за вещото лице, което е специалист по геодезия и кадастър и не е изготвило оценителна експертиза, а СТЕ. Видно от протокола от 06.10.2022г., когато е изсушано вещото лице Г. – от жалбоподателката П. е оспорена СТЕ, като е отказано да бъдат поставяни въпроси, тъй като същата е неверна и компроментирана.

Съдът е приел СТЕ без да се аргументира, не е разяснил и правото на страната да поиска изслушване на тройна СТЕ за оборване констатациите на единичната СТЕ. С протоколно определение от 12.12.2022г. от СРС по делото е допусната поправка на протокола от с.з. от 06.10.2022г. относно становището на касаторката, че оспорва и възразява срещу експертизата по представено становище от 05.09.22г. ведно с документи към него.

В действителност има нарушение, въпросът е дали същото е съществено. Би било такова, ако съставът има право да обсъжда отново въпроса дали имотът преди внасянето в Т. е бил отчужден по силата на посочения Царски Указ, или съответно трябва да зачете без да обсъжда този въпрос -решението по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ.

Не е спорно, че има влязло в сила решение от 22.12.1998г. по гр.дело №9797/1996г. на СРС, на което се позовава страната, с което на основание чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ по отношение на ПК /ОСЗ/ е признато правото на възстановяване на собственост на наследниците на В. за имота. Решението е задължително за страните, но не отразява в действителност установени обстоятелства, обобщени в писмо №ОА 29-7742 от 27.05.2022г. на Областния управител за това, че имотът е отчужден преди да бъде внесен в ТКЗС, както и че за него е изплатено обезщетение.

Поставя се въпроса при наличието на решение от 22.12.1998г. по гр.дело №9797/1996г. на СРС по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ –може ли ОСЗ да трябва да се произнесе с решение за начина на възстановяване на имота, който обаче преди това е бил отчужден и за който не е приложим ЗСПЗЗ и на наследниците на вече бившия собственик да се дадат права, каквито нямат. Видно от съдебната практика въпроса дали решението по чл.11, ал.2 от ЗСПЗЗ може да произведе правно действие в идентична хипотеза на отчужден имот, но с друг царски указ, е бил предмет на преценка при иска по чл.108, ал.1 от ЗС при легитимирането с този акт. –така Решение № 1909 от 1.08.2017 г. на САС по в. гр. д. № 5078/2016 г..

Следователно - правилно СРС е поставил въпроса и е обсъдил доказателствата във връзка с отчуждаването на имота преди образуването на ТКЗС. Видно обаче от мотивите на решението изводите на съда се градят, освен на посоченото писмо от ОА, което съдържа правни изводи, и на фактическите установявания от СТЕ, която СЕ е

била оспорена от жалбоподателката П.. СРС е приел СТЕ без да се аргументира, не е разяснил и правото на страната да поиска изслушване на тройна СТЕ за оборване констатациите на единичната СТЕ, поради което е допуснал съществено процесуално нарушение, което опорочава акта му.

С оглед изложеното решението на СРС е неправилно, постановено при допуснато съществено процесуално нарушение, поради което следва да се отмени и да се върне делото за ново разглеждане от друг състав, който следва да допусне нова СЕ от друго вещо лице вкл. да се изясни въпроса с изплащането на сумата за имота. Вещото лице Г. се е позавала на писмото на Областната администрация л.120 пр. дело, което препраща към документ от 1951г.-приложен по делото в нечетливо копие /л.122/. Също така следва да се има предвид, че както по отношение на изводите на СТЕ, така и по отношение на представените доказателства за отчуждаването на имота - жалбоподателката П. е изразила подробни възражения като нито едно от тях не е било разгледано вкл. това, че в Указа липса посочване на местонахождението на имотите, за да има идентичност.

Горезложеното налага отмяна на решението на СРС и връщане на делото за ново разглеждане за изясняване на посочените обстоятелства.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

По касационна жалба от П. В. П. от [населено място] и от Ю. Е. П. от [населено място] **ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ №3920** от 02.03.2022г. постановено по гр.дело №20221110137420/22г., с което е отхвърлена жалбата на П. срещу **РЕШЕНИЕ №9847/43** от 23.06.2022г. на ОСЗ“З.“, с което е отказано да се възстанови на наследниците на Вучко Г. М. правото на собственост за нива от 2245кв.м.IVк. находяща се в строителните граници на кв.Дървеница , местност „Прогоно“ имот пл.№2637 л.№9 от КП от 1939г..

Вместо него

ВРЪЩА ДЕЛОТО на СРС за ново разглеждане от друг състав при съобразяване на указанията в мотивите.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

Председател:

Членове:1.

2.